

Ünite 2 için eğitimci desteği: KAMUSAL VE BÜYÜK ETKİNLİK ALANI AFET HAZIRLIĞI VE MÜDAHALESİ

EĞİTİM MODÜLÜ 12: Kamusal ve Büyük
Etkinlik Alanı Afet Senaryosunda Bireysel
Hayatta Kalma Becerileri

Yazar: EVA-93 / VETREADY Projesi Ortaklığı

Proje numarası: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Eğitmen Rehberi Özeti

Bu Eğitim Destek Dosyası, **Kamusal ve Büyük Etkinlik Alanı Afet Senaryosunda Bireysel Hayatta Kalma Becerileri** eğitim modülüne eşlik etmek, etkin sunumunu geliştirmek için özel olarak hazırlanmış metodolojik ve didaktik rehberlik sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Eğitmenlere şu konularda yardımcı olmayı amaçlamaktadır:

- Ünite içindeki bu modülün **belirli pedagojik hedeflerini** anlamak
- **MYÖ** (Mesleki Eğitim ve Öğretim), **SMYÖ** (Sürekli Mesleki Eğitim ve Öğretim) ve diaspora öğrenenlerini dahil etmek için uygun öğretim stratejileri ve araçları uygulamak
- Temel etkinlikleri güvenle kolaylaştırmak, yansıtmayı teşvik etmek ve bilgi tutmayı desteklemek
- Öğrenci ihtiyaçlarının çeşitliliğine göre **farklı formatlara** (yüz yüze, çevrimiçi, karma) uyarlamak

Not: Bu modülün ve ilgili sınavın tamamlanması, eğitmenin **mesleki gelişimine katkıda bulunur** ve sertifikasyona yol açabilir.

Bu Eğitim Modülünün Öğrenme İçeriği

1. Eğitim Modülünün Amacı
2. Eğitim Modülünün Öğrenme Çıktıları
3. Giriş: Halk ve Büyük Etkinlik Alanı Afet Senaryosunda Bireysel Hayatta Kalma Becerileri Nedir?
4. Temel Kavramlar ve Terminoloji
5. Önemi Anlamak
6. Bu Eğitim Modülü Neden Önemlidir?
7. Halk ve Büyük Etkinlik Alanı Afet Senaryosunda Bireysel Hayatta Kalma Becerileri Bağlamında Doğal Afetler
8. Depremler
9. Şiddetli Fırtınalar ve Yıldırım
10. Sıcak Hava Dalgası ve Aşırı Sıcaklıklar
11. Halk ve Büyük Etkinlik Alanı Afet Senaryosunda Bireysel Hayatta Kalma Becerileri Bağlamında Teknolojik ve Endüstriyel Afetler
12. Büyük Etkinlik Alanlarında Yangınlar
13. Büyük Etkinlik Alanlarında Altyapı Arızaları
14. Büyük Etkinlik Alanlarında Elektrik Kesintileri
15. Halk ve Büyük Etkinlik Alanı Afet Senaryosunda Bireysel Hayatta Kalma Becerileri Bağlamında Biyolojik ve Sağlık İle İlgili Afetler
16. Kalabalık Mekânlarda Bulaşıcı Hastalık Salgınları
17. Halk Mekânlarında Gıda Kaynaklı Hastalık veya Alerjik Reaksiyonlar
18. Kalabalık Mekânlarda Tıbbi Acil Durumlar
19. İlham Veren Eylemler ve Rol Modelleri
20. Daha Fazlasını Keşfetmek İçin

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Öğretim Yöntemi 1: Acil Durum Haritalama ve Tahliye Stratejisi Tatbikatı

Bu yöntem, öğrencilerin stadyumlar, alışveriş merkezleri veya konser salonları gibi kalabalık mekânlarda güvenli çıkışları ve alternatif kaçış yollarını belirleme becerisini geliştirir. Mekânsal farkındalığı artırır, stresli durumlarda karar verme yeteneğini geliştirir ve öğrencilerin acil durumlarda tehlikeli darboğazlardan kaçınmalarını sağlar.

Uygulama örneği:

Eğitmen, kamu mekânlarında yangın ve elektrik kesintisi gibi tehlikeler üzerine slaytları gözden geçirdikten sonra, öğrencilerin kullanması için çok sayıda çıkışa, kapanmış yollara ve tehlike bölgelerine sahip basitleştirilmiş bir stadyum kat planı sağlar. Öğrenciler gruplar hâlinde, yürüyen merdivenleri, asansörleri ve kalabalık alanları kullanmadan en güvenli kaçış rotalarını hızla belirler. Her grup kendi seçtiği tahliye stratejisini sunar ve eğitmen ardından zamanla sınırlı bir tahliye senaryosu tatbikatı yürütür. Bu tatbikat, hızlı durum değerlendirmesinin, sakin karar vermenin ve en tanıdık değil, en güvenli rotayı seçmenin önemini pekiştirir.

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Öğretim Yöntemi 2: Simülasyon ve Senaryo Rol Oynama

Bu yöntem, öğrencileri gerçekçi kamu mekânı acil durumlarına daldırarak, güvenli bir öğrenme ortamında anında tepki vermeyi uygulama fırsatı sunar. Özellikle panik, gürültü ve karanlık gibi faktörlerin tıbbi veya biyolojik acil durumların tanınmasını geciktirebileceği büyük, kalabalık alanlarda oldukça etkilidir. Rol oynama veya koşulları simüle ederek (örneğin, kısık ışıklar, yüksek sesli müzik, sınırlı çıkışlar), öğrenciler stres altındayken hızlı ve sorumlu hareket etmeye yönelik güvenlerini artırır.

Uygulama örneği:

Eğitmen, kalabalık mekânlarda tıbbi acil durumlar üzerine slaytları gözden geçirdikten sonra öğrencileri küçük gruplara ayırır. Bir grup “etkinlik personeli” rolünü üstlenirken, diğerleri katılımcı olarak davranır. Gerçekleştirilen senaryoda: tahliye sırasında bir kişi yere yığılır. Öğrenciler, belirtileri tanımalı, arka plandaki yüksek gürültüye rağmen etkili bir şekilde yardım istemeli ve kaçış yollarını engellemeden güvenli bir müdahale düzenlemelidir. Eğitmen, gerçek koşulları taklit etmek amacıyla yanıp sönen ışıklar veya arka plan sesleri gibi ekstra bozucu unsurlar da ekleyebilir. Bu pratik simülasyon, öğrencilere somut hayatta kalma stratejileri kazandırır ve yüksek stresli ortamlarda görünür, sakin ve etkili olmayı nasıl sağlayacaklarını hatırlatır.

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Öğretim Yöntemi 3: Vaka İncelemesi ve Hayatta Kalanların Düşünceleri Üzerine Tartışma

Bu yöntem, öğrencilerin toplu sağlık ya da kalabalıklıkla ilgili gerçek yaşam felaketlerini incelemelerini ve hayatta kalanların deneyimleriyle hem duygusal hem de eleştirel bağ kurmalarını teşvik eder. Ne tür eylemlerin gerçekleştirildiğini ve neyin farklı yapılabileceğini yansıtarak, öğrenciler tehlike sinyallerini tanıma, hızlı karar verme ve kaotik durumlarda sakin kalmayı öğrenirler. Bu süreç, bireysel sorumluluğun yanı sıra toplu farkındalığın hayatta kalma üzerindeki rolünü de vurgular.

Uygulama örneği:

Eğitmen, 2010 Duisburg Love Parade Felaketi'ni — kalabalık ve tıbbi sıkıntının geç fark edilmesi sonucu çok sayıda kayıp yaşandığı bir olay — anlattıktan sonra öğrencilerden yaşanan kritik hataları ve hayatta kalma derslerini belirlemelerini ister. Tartışma soruları şunları içerebilir: “Tehlikeye dair erken belirtiler nelerdi ve bunlar neden ihmal edildi?”, “Yardım çağrısı veya iletişim yolları hayat kurtarabilirdi mi?”, “Kalabalığın içinde siz olsaydınız neyi farklı yapardınız?” Öğrenciler daha sonra yanıtlarını modül slaytlarında yer alan önerilen en iyi uygulamalarla (örneğin dikkat çekici kalmak, yardım istemek, darboğaz bölgelerinden kaçınmak) karşılaştırır. Bu yönlendirilmiş yansıma, empati geliştirir, durumsal farkındalığı keskinleştirir ve hayatta kalma stratejilerini gerçek insan deneyimleriyle ilişkilendirerek daha akılda kalıcı hale getirir.

Katılımı Artırma İpuçları

- Öğrencilerin katılımı sürdürmesini sağlamak için tanışık ve günlük hayatla bağlantılı gerçek dünya senaryolarıyla başlayın; örneğin kalabalık konserler, alışveriş merkezleri veya stadyum etkinlikleri gibi. Yangın çıkması, elektrik kesintisi veya alerjik reaksiyonlar gibi canlı görseller kullanmak, mesleki eğitim öğrencilerinin ve yetişkinlerin dersi gerçek hayatta karşılaşılabilecekleri durumlarla ilişkilendirmesine yardımcı olur.
- Panik, boğulma veya tıbbi acil durumlar gibi konuların tartışılması kaygılara neden olabileceğinden, psikolojik olarak güvenli bir öğrenme ortamı oluşturun. “İnsanlar neden daha çabuk kaçmadı?” gibi yargılama içeren sorulardan kaçının; bunun yerine “Birinin tehlikenin erken belirtilerini fark etmesini ne engelleyebilir?” veya “Kalabalıkta küçük hangi eylemler büyük fark yaratabilir?” gibi açık uçlu yansıma soruları kullanın.
- Mantıksal araçları (örneğin tahliye akış haritaları, semptom tanıma kontrol listeleri) kişisel yansıma alıştırmalarıyla (“Durumunuzu kimse fark etmezse yardım istemek için nasıl bir sinyal verirdiniz?”) birleştirerek mantık ile empatiyi dengeli bir şekilde sunun. Bu ikili yaklaşım, yapılandırılmış karar verme tercih eden yetişkin süreklilik mesleki eğitimi (CVET) bireylerini cezbederken, aynı zamanda genç ya da diaspora öğrencilerin felaket bağlamındaki gerçek insan deneyimleriyle duygusal olarak bağ kurmalarına da yardımcı olur.

Uyarlama Stratejileri

- Yüz yüze uygulama, büyük mekânlarda (stadyumlar, alışveriş merkezleri veya konser salonları) etkileşimli pratik istasyonları aracılığıyla organize edilebilir; öğrenciler güvenli çıkış noktalarını belirleme, tahliye sinyallerini uygulama veya kalabalık içinde ani tıbbi acil durumları yönetme gibi görevler arasında döner. Öğitmenler, mekânın basılı kat planlarını sağlayabilir, gruplara güvenli ve güvenli olmayan alanları işaretletip kalabalık hareketini simüle edebilir. Bu aktiviteleri destekleyen materyaller arasında basılı haritalar, düdükler, el fenerleri, ilk yardım setleri ve engelleri veya kapalı çıkışları simüle etmek için basit sahne gereçleri bulunur.
- Çevrimiçi uygulamada, öğrenciler kalabalık toplanmalarda güvenli davranış, kapalı mekânlarda yangın tahliyesi veya alışveriş merkezlerinde deprem güvenliği gibi konularla ilgili video gösterimlerini izler. Her videodan sonra küçük bölünmüş gruplar, benzer bir durumda nasıl hareket edeceklerini tartışır ve stratejilerini paylaşır. Öğitmenler, resmi acil durum kılavuzlarıyla karşılaştırma yapmalarını kolaylaştırır. Çevrimiçi iş birliği, Zoom bölünmüş odaları, iş birlikçi beyaz tahtalar (Padlet, Miro) ve tahliye planlarını ve güvenlik kontrol listelerini belgelemek için Google Docs gibi dijital araçlarla desteklenir.
- Karma uygulama, her iki yaklaşımı birleştirerek çevrimiçi ve yüz yüze öğrencilerden oluşan takımlar oluşturur; bu takımlar bir kalabalık felaketinin vaka incelemesini analiz eder (örneğin 2010 Love Parade). Sınıftaki katılımcılar risk noktalarını haritalar, çevrimiçi öğrenciler ise daha güvenli alternatifler üzerine gerçek zamanlı girdiler sunar. Birlikte öğrenilen dersleri karşılaştırır ve iyileştirmeler önerir. Karma oturumlar için kullanılan araçlar ve materyaller arasında gerçek zamanlı senaryo analizi için dizüstü bilgisayarlar ve projeksiyon cihazları, hayatta kalma görev kartları, mekân kat planı diyagramları ve kolektif stratejileri paylaşmak için çevrimiçi platformlar (Google Docs, Padlet) bulunur.

Bu Modülde İşlenen Temel ESCO Becerileri

Hedeflenen ESCO beceri kategorisi: T2.3 – Sorunlarla Başa Çıkma

Geliştirilen temel beceriler: Sorunları belirleme ve risk analizi yapma, acil durum müdahale stratejileri geliştirme, öngörülemeyen koşullarda sorun çözme.

Sorunları belirleme ve risk analizi yapma

- Öğrenciler slaytlarda erken deprem sarsıntılarını (sallanan ışıklar, çatırtı sesleri) veya yangın sinyallerini (duman kokusu, titreyen ışıklar) fark ettiklerinde bu beceriyi uygularlar.
- Eğitimciler, öğrencilerden görülebilir uyarı işaretlerini sıralamalarını ve hangilerinin en acil müdahaleyi gerektirdiğini sıralamalarını isteyerek bu beceriyi öne çıkarır.

Acil durum müdahale stratejileri geliştirme

- “Dur ve Düşün” senaryolarında (örneğin panik, elektrik kesintisi, konser salonunda tıbbi acil durum) bu beceri pratik yapılır.
- Eğitimciler, grupların alternatif hayatta kalma rotaları üzerine tartışmalarını yönlendirerek ve seçtikleri eylemleri gerekçelendirmelerini isteyerek bu beceriyi vurgular.

Öngörülemeyen koşullarda sorun çözme

- Şiddetli fırtınalar, elektrik kesintileri ve ani sağlık krizleri gibi dışarıdan hemen yardım alınamayan durumlarda öğrenciler bu beceriyi kullanır.
- Eğitimciler, içgüdüsel tepkileri (panik, kalabalığı takip etme) ile en iyi uygulama hayatta kalma seçimlerini (yan çıkışları kullanma, enerjiyi koruma, dikkat çekici hâle gelme) karşılaştırarak bu beceriyi güçlendirir.

Değerlendirme Desteği – Öğrenci Gelişiminin Nasıl Kontrol Edileceği

Bu eğitim modülünün sonunda, öğrenciler oturumda ele alınan temel kavramları anlama düzeylerini ölçmek amacıyla **10 soruluk çoktan seçmeli bir quizi** tamamlar.

Ek değerlendirme stratejileri:

1. Hızlı kalabalık risk senaryo testi:

Öğrencilere, kalabalık mekânlarda oluşan bir tehlike hakkında kısa bir açıklama verilir (örneğin konserde ani bir hastalık, panik sırasında kapalı çıkışlar veya alışveriş merkezinde yangın alarmı). 1-2 dakika içinde, birkaç seçenek arasından en güvenli hemen eylemi seçmeli ve seçimini gerekçelendirmelidir. Bu strateji, öğrencilerin gerçekçi kalabalık ortamlarında hızlı, güvenlik odaklı kararlar alıp alamadığını kontrol eder.

2. Tehlike tanıma haritalama:

Öğrencilere stadyum, konser salonu veya alışveriş merkezi gibi bir mekânın görüntüsü gösterilir; bu görüntüde birden fazla gizli tehlike bulunur (örneğin karanlık çıkış, düşmüş maske, terk edilmiş çanta, yangın tabelası, zeminde su şişesi). Çiftler veya gruplar halinde çalışan öğrenciler, **tüm riskleri işaretlemeli** ve hızlı müdahale önerileri sunmalıdır. Bu değerlendirme, öğrencilerin baskı altında birden fazla riski tanıma ve önceliklendirme becerisini ölçer ve modülde öğretilen durumsal farkındalığı doğrudan yansıtır.

Ek Arka Plan Materyalleri

1. FEMA – Kalabalıklarda Kendinizi Koruma

<https://www.ready.gov/public-spaces>

Kalabalık mekânlarda güvenliği artırmaya yönelik uygulamalı bir FEMA kılavuzu olup; durumsal farkındalık, çıkış planlaması ve risk sinyalleri konularını kapsamaktadır.

2. Acil Durumlar: Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) Kalabalık Etkinliklerdeki Rolü

<https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/what-is-who-s-role-in-mass-gatherings>

Festivaller ve konserler gibi kalabalık etkinliklerde sağlık riskleriyle ilgili rehberlik sunmaktadır.

3. AB'nin Büyük Etkinliklerde Güvenlik İçin Yönergeleri

www.eventsafetyinstitute.nl

Güvenli etkinlik planlama, risk yönetimi ve kalabalık güvenliği konularında detaylı bir kılavuz belgesidir.

Kaynakça

- Attacks in Crowded and Public Spaces. (n.d.). <https://www.ready.gov/public-spaces>
- *Emergencies: WHO's role in mass gatherings.* (n.d.). <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/what-is-who-s-role-in-mass-gatherings>
- *Inclusive education for VET.* (2025, June 26). CEDEFOP. <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/timeline-vet-policies-europe/search/40022>
- *Ondersteuning bij veiligheid op evenementen | Home | Event Safety Institute.* (2025, September 18). Event Safety Institute. <https://www.eventsafetyinstitute.nl/>
- *Pedagogy in Education: Guide To Frameworks & Teaching Methods for 2025.* (n.d.). <https://research.com/education/pedagogy-in-education>
- *Skills & competences.* (n.d.). European Skills, Competences, Qualifications and Occupations (ESCO). https://esco.ec.europa.eu/en/classification/skill_main

ORTAKLIK

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

VET-READY ile eğlenin!
Ünite 2: KAMUSAL VE BÜYÜK MEKÂN FELAKETLERİNE
HAZIRLIK VE MÜDAHALE
Eğitim Modülü 12: Kamusal ve Büyük Mekân Felaket
Senaryolarında Tek Başına Hayatta Kalma Becerileri!

FOLLOW US

<https://vetready.eu/>